

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U003597

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-07-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гольбаум Максим Борисович

2. Maksym Golbaum

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0004-9047-0088

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 222 Медицина, Травматологія та ортопедія

Дата захисту: 07-08-2026

Спеціальність за освітою: лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Державна установа "Інститут патології хребта та суглобів імені професора М. І. Ситенка Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012214

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 15786

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут патології хребта та суглобів імені професора М. І. Ситенка Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012214

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут патології хребта та суглобів імені професора М. І. Ситенка Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012214

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.40.07

Тема дисертації:

1. Передопераційне планування методу перкутанної ендоскопічної диссектомії грижі L5-S1 міжхребцевого диска
2. Preoperative planning for percutaneous endoscopic discectomy of L5-S1 intervertebral disc herniation.

Реферат/анотація:

1. Перкутанна ендоскопічна трансфорамінальна диссектомія грижі LV-SI міжхребцевого диска є одним із ефективних та малотравматичних методів хірургічного лікування. Проте за певних структурних особливостей попереково-тазової ділянки (диспластичні/дегенеративні деформації суглобових і поперечних відростків LV, SI хребців, високе розташування гребеня клубової кістки, зниження висоти LV-SI диска) виконання трансфорамінальної диссектомії технічно ускладнюється і може призводити до низки післяопераційних ускладнень. У літературі відсутній комплексний підхід до досліджень структурно-функціональних особливостей попереково-крижової ділянки, які можуть ускладнити виконання трансфорамінального доступу. Виходячи з цього, метою роботи стало обґрунтування, розроблення, апробація та впровадження методу передопераційного планування способу перкутанної ендоскопічної

дискектомії грижі LV–SI міжхребцевого диска на основі послідовного прогностичного аналізу структурно-функціональних особливостей попереково-тазової ділянки. Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що вперше рентгенологічно встановлено, що за перкутанної ендоскопічної дискектомії грижі LV–SI міжхребцевого диска традиційний трансфорамінальний доступ під кутом 20° – 45° здійснюється за умов розташування гребеня клубової кістки нижче середини ніжки LV хребця, за умов горизонтальної орієнтації поперечних відростків LV відносно крижів, більш овальної форми міжхребцевого отвору зі збільшеним горизонтальним діаметром; уперше за даними МРТ-сканів встановлено, що традиційний трансфорамінальний доступ до грижі LV–SI міжхребцевого диска виконується в разі фронтальної орієнтації дуговідросткових суглобів на рівні LV–SI із розташуванням латерального краю верхньої суглобової фасетки SI хребця в межах проекції тіла LV хребця; уперше за даними кореляційного аналізу встановлено сильний позитивний взаємний вплив типу висоти гребеня клубової кістки, а також висоти, ширини та форми міжхребцевого отвору й міжпоперечної висоти в пацієнтів з успішною трансфорамінальною ендоскопічною дискектомією грижі LV–SI міжхребцевого диска; уперше за даними секвенційного статистичного аналізу встановлені найбільш інформативні прогностичні клінічні, рентгенологічні та МРТ-ознаки на користь трансфорамінальної ендоскопічної дискектомії грижі LV–SI міжхребцевого диска; уточнені типи висоти розташування гребеня клубової кістки відносно LV хребця з визначенням типів Ia та Ib, розташованих відповідно нижче і вище горизонтальної лінії, яка проходить через середину ніжки LV хребця — межі для використання традиційного супраіліального трансфорамінального доступу. Розроблено науково обгрунтований метод передопераційного планування техніки перкутанної ендоскопічної дискектомії грижі LV–SI міжхребцевого диска на основі результатів проведених комплексних доопераційних клінічних, рентгенологічних і МРТ-досліджень 94 пацієнтів, яким було виконано успішну мінімально інвазивну дискектомію грижі LV–SI диска. У процесі створення методу передопераційного планування техніки перкутанної ендоскопічної дискектомії грижі LV–SI міжхребцевого диска також використовувались дані інформаційно-аналітичного дослідження релевантної науково-медичної інформації. Розроблений метод передопераційного планування включає зокрема оптимізовану нами схему обстеження пацієнтів із грижею LV–SI міжхребцевого диска, яким планується перкутанна ендоскопічна однопортальна одностороння дискектомія, та результати секвенційного статистичного аналізу у вигляді прогностичних обчислювальних таблиць для прийняття рішення на користь обраного способу мінімально інвазивної дискектомії: ендоскопічної трансфорамінальної дискектомії, або ендоскопічної інтерламінарної дискектомії, або відкритої мікродискектомії.

2. Percutaneous endoscopic transforaminal discectomy of LV–SI intervertebral disc herniation is one of the effective and less traumatic methods of surgical treatment. However, with certain structural features of the lumbopelvic region (dysplastic/degenerative deformations of the articular and transverse processes of LV, SI vertebrae, high location of the iliac crest, reduced height of the LV–SI disc), performing transforaminal discectomy is technically complicated and can lead to a number of postoperative complications. The literature lacks a comprehensive approach to studying the structural and functional features of the lumbosacral region, which can complicate the implementation of transforaminal access. Based on this, the aim of the work was to develop, test and implement the method for preoperative planning of the method of pA scientifically sound method for preoperative planning of the technique of percutaneous endoscopic discectomy of LV–SI intervertebral disc herniation was developed based on the results of comprehensive preoperative clinical, radiological and MRI examinations of 94 patients who underwent successful minimally invasive discectomy of LV–SI intervertebral disc herniation. In the process of creating the method for preoperative planning of the technique of percutaneous endoscopic discectomy of LV–SI intervertebral disc herniation, data from an information-analytical study of relevant scientific and medical information were also used. The scientific novelty of the obtained results is that: for the first time, it was established radiologically that during percutaneous endoscopic discectomy of LV–SI intervertebral disc herniation, traditional transforaminal access at an angle of 20° – 45° is performed under the conditions of the location of the iliac crest below the middle of the LV vertebral pedicle, horizontal orientation of the LV transverse processes relative to the sacrum, and a more oval shape of the intervertebral foramen with an

increased horizontal diameter; for the first time, according to MRI scans, it was established that traditional transforaminal access to LV–SI intervertebral disc herniation is performed in the case of frontal orientation of the facet joints at the LV–SI level with the location of the lateral edge of the upper articular facet of the SI vertebra within the projection of the LV vertebral body; For the first time, a correlation analysis has established a strong positive mutual influence of the type of iliac crest height, as well as the height, width and shape of the intervertebral foramen and intertransverse height in patients with successful transforaminal endoscopic discectomy of LV–SI intervertebral disc herniation; For the first time, a sequential statistical analysis has established the most informative prognostic clinical, radiological and MRI signs in favor of transforaminal endoscopic discectomy of LV–SI intervertebral disc herniation; The types of iliac crest height relative to the LV vertebra have been clarified with the definition of types Ia and Ib, located respectively below and above the horizontal line passing through the middle of the LV vertebra pedicle – the limits for using the traditional suprailiac transforaminal access. The developed method of preoperative planning includes, among other things, our optimized scheme of examination of a patient with a herniated LV–SI intervertebral disc, who is scheduled for percutaneous endoscopic single-portal unilateral discectomy, and the results of sequential statistical analysis in the form of prognostic calculation tables for making a decision in favor of the selected method of minimally invasive discectomy: endoscopic transforaminal discectomy, or endoscopic interlaminar discectomy, or open microdiscectomy. Percutaneous endoscopic discectomy of LV–SI intervertebral disc herniation based on a sequential prognostic analysis of the structural and functional features of the lumbopelvic region.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0124U000397

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Radchenko, V., Piontkovskyi, V., Kolesnichenko, V., Holbaum, M., Chernyshov, O., & Palkin, O. (2024). Epidemiological risk factors of recurrence of lumbar intervertebral disc herniation after primary discectomy (literature review). *Orthopaedics traumatology and prosthetics*, (4), 128–132. <https://doi.org/10.15674/0030-598720234128-132>
- 2. Kolesnichenko, V., Piontkovskyi, V., Holbaum, M., Chernyshov, O., Palkin, O., & Palkin, B. (2025). Risk factors of recurrence lumbar intervertebral disc herniation after primary endoscopic transforaminal discectomy. part 1 (literature review). *Orthopaedics traumatology and prosthetics*, (2), 92–98. <https://doi.org/10.15674/0030-59872025292-98>
- 3. Piontkovskyi, V., Kolesnichenko, V., & Holbaum, M. (2026). Risk factors of recurrence lumbar disc herniation after primary endoscopic transforaminal discectomy. part 2. *Orthopaedics traumatology and prosthetics*, (1), 101–108. <https://doi.org/10.15674/0030-598720261101-108>
- 4. Piontkovskyi V. K., & Holbaum, M. B. (2026). Differences in preoperative radiographic parameters of the lumbosacral segment and pelvis in the case of transforaminal and interlaminar discectomy of L5–S1 intervertebral disc herniation. *Bulletin of problems biology and medicine*, 1(180), 318–327. <http://dx.doi.org/10.29254/2077-4214-2026-1-180-318-327>
- 5. Piontkovskyi V. K., & Holbaum, M. B. (2026). Comparative analysis of the results of radiographic parameters of the transverse-pelvic region and radiographic morphometry of the L5–S1 segment. *Kharkiv Surgical School*, (1), 77–82. <https://doi.org/10.37699/2308-7005.1.2026.11>
- 6. Piontkovskyi, V. K., Kolesnichenko, V. A., & Golbaum, M. B. (2026). Evaluation of imaging parameters of the lower lumbar segments and pelvis for preoperative planning of transforaminal endoscopic discectomy of L5–

S1 intervertebral disc herniation (pilot study). The Journal of V. N. Karazin Kharkiv National University. Series Medicine, 34(2(59), 203–217. <https://doi.org/10.26565/2313-6693-2026-59-03>

- 7. Piontkovskiy, V. K., Kolesnichenko, V. A., Marchuk O. F. & Holbaum, M. B. (2026) Preoperative planning of minimally invasive discectomy for L5-S1 intervertebral disc herniation using sequential statistical analysis. Kharkiv Surgical School, (2), 70–76. <https://doi.org/10.37699/2308-7005.2.2026.12>
- 8. Гольбаум М. Б. Структурні зміни поперекових сегментів у хворих з грижами LIV-LV, LV-SI міжхребцевих дисків. Актуальні питання сучасної медицини : тези доп. XXI міжнар. наук.-практ. конф. м. Харків, 18–19 квітня 2024 р. / Харків, 2024. С. 79.
- 9. Гольбаум М. Б. Первісна оцінка параметрів рухового стереотипу у хворих з грижами поперекових міжхребцевих дисків. Фізична культура, спорт і здоров'я : зб. тез XXIV міжнар. науково-практ. конф. м. Харків, 4 грудня, 2024 р. / Харків, 2024. С. 269–270.
- 10. Піонтковський В. К., Гольбаум М. Б., Колесніченко В. А. Клінічні фактори ризику незадовільних результатів перкутанної ендоскопічної трансфорамінальної дискектомії гриж міжхребцевих дисків поперекового відділу хребта. Сучасні технології лікування і реабілітації захворювань і бойових пошкоджень опорно-рухової систем : міжнар. науково-практ. конф., присвячена 140-річчю від дня народження проф. М. І. Ситенка. м. Харків, 4 грудня, 2025р. / Харків. 2025. С. 144–146.
- 11. Колесніченко В. А., Тяжелов О. А., Карпінська О. Д., Гольбаум М. Б. Вплив змін сагітальних викривлень поперекового відділу хребта на силу м'язів спини і передньої стінки живота. Сучасні технології лікування і реабілітації захворювань і бойових пошкоджень опорно-рухової системи : міжнар. науково-практ. конф., присвячена 140-річчю від дня народження проф. М. І. Ситенка. м. Харків, 4 грудня, 2025 р. / Харків. 2025. С. 144–146.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0124U000397

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Колесніченко Віра Анатоліївна

2. Vira A. Kolesnichenko

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.21

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0007-4106-1730

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут патології хребта та суглобів імені професора М. І. Ситенка Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012214

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Піонтковський Валентин Костянтинович

2. Valentyn Piotkovskyi

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.21

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0080-3327

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут загальної та невідкладної хірургії ім. В. Т. Зайцева Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012154

Місцезнаходження: пров. Остаповича Ігоря, Харків, Харківський р-н., 61103, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нехлопочин Олексій Сергійович

2. Oleksii S. Nekhlopochyn

Кваліфікація: д. філософ, с.д., 222

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1180-6881

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут нейрохірургії ім. акад. А. П. Ромоданова Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02011930

Місцезнаходження: вул. Платона Майбороди, Київ, 04050, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сташкевич Анатолій Трохимович

2. Anatolii T. Stashkevych

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.21

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0851-815X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Національний інститут травматології та ортопедії Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012007

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, Київ, 01054, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Перфільєв Олександр Вячеславович

2. Olekcandr V. Perfiliev

Кваліфікація: к. мед. н., 14.01.21

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0008-6949-7082

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут патології хребта та суглобів імені професора М. І. Ситенка Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012214

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Барков Олександр Олександрович

2. Oleksandr O. Barkov

Кваліфікація: к. мед. н., 14.01.21

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2161-416X

Додаткова інформація: ;<http://orcid.org/0000-0003-2161-416X>

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут патології хребта та суглобів імені професора М. І. Ситенка Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012214

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Попов Андрій Іванович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Попов Андрій Іванович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Овчинніков Олег Миколайович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна